

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ:

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Особливості мультимедійної технології навчання ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЕКОНОМІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Максимова Ірина Олександрівна, викладач, ХНЕУ імені С.Кузнеця, Харків, Україна

Анотація — В даній статті розглядаються новітні підходи, аналізуються особливості, переваги та протиріччя мультимедійної технології навчання іноземної мови та наголошується на важливості розробки цілосної програми навчання англійської мови мультимедійними засобами.

Ключові слова — мультимедійний підхід, Інтернет-проекти, інтерактивні взаємодії, індивідуалізація навчання, електронні ресурси, сучасні засоби навчання.

Сучасну модель навчання складно уявити без використання новітніх технологій навчання англійської мови, а саме, без використання мультимедійних засобів та мультимедійних технологій навчання.

Проблеми використання мультимедійних технологій у навчанні іноземної мови є дуже актуальними в усіх країнах світу. Але вивчення проблем англійської підготовки спеціалістів економічного напрямку підготовки у закладах вищої освіти підтверджує той факт, що англійська підготовка майбутніх економістів не відповідає сучасним вимогам.

Метою даної статті є визначення шляхів використання новітніх методів і прийомів навчання іноземної мови студентів економічного профілю засобами мультимедіа.

Сучасні підходи до навчання іноземної мови такі, як особистісно-орієнтований підхід, для якого характерні взаємини одного студента з викладачем, чи одного студента з іншим (навчання "один до одного"), кооперативний та колаборативний методи, для яких характерна активна взаємодія між усіма учасниками навчального процесу; а також, традиційні методи, в основі яких лежить надання студентам навчального матеріалу викладачем, коли студенти не відіграють активної ролі у комунікації, одержують новий розвиток на базі сучасних інформаційних технологій. Розвиток цих підходів пов'язаний з проведенням навчальних колективних дискусій, рольових ігор та презентацій [2, 105].

Сучасні інформаційні технології мають бути ефективним інструментом, який полегшить засвоєння знань, зробить навчання інтерактивним, комунікативно спрямованим, цікавим, наочним, індивідуальним.

Ефективнішим є мультимедійний підхід, заснований на використанні декількох взаємодоповнюючих інформаційних технологій [1, 34].

Мультимедійний підхід забезпечується за допомогою використання різноманітних засобів, а саме, друкованих, аудіо- та відео навчальних матеріалів, що надходять з електронних джерел.

Розглядаючи питання щодо використання комп'ютера в навчанні іноземних мов, можна виділити такі позитивні моменти його впровадження, а саме, воно мотивує процес

навчання; надає можливість викладачеві застосовувати індивідуальний підхід, сприяє розвитку самостійності студентів, спонукає користуватися інформацією, що безпосередньо стосується їх особистого чи професійного життя; підвищує інформованість щодо інших мов та культур; завдяки наявності різноманітних типів текстів підвищує мовні компетенції; забезпечує сучасний матеріал, що відповідає інтересам і потребам студентів; пропонує автентичний і актуальний матеріал.

З метою вивчення іноземних мов комп'ютер може використовуватись як вільне спілкування в Інтернеті, так і спеціально організоване спілкування в режимі електронної пошти, електронної конференції та дошки об'яв. Це створює унікальну автентичну ситуацію діалогічного мовлення.

Інтернет є дуже багатим джерелом потенційних навчальних ресурсів. Сьогодні розробляється методика вивчення іноземних мов з використанням ресурсів Інтернету. Існують прихильники ідеї вивчення іноземної мови лише за допомогою зазначеної мережі, без традиційної роботи з підручником. Проте більшість викладачів віддають перевагу використанню Інтернету паралельно з традиційними засобами навчання, інтегруючи його в навчальний процес [3, 15-19].

Іншим видом діяльності є проведення Інтернет-проектів, що базується на реальних професійних ситуаціях, сприяє розвитку комунікативних умінь та навичок студентів. Існує два види проектів: WWW-проекти і E-mail-проекти. WWW-проекти розраховані на те, що студенти отримують завдання, для виконання якого їм необхідно знайти інформацію в Інтернеті і представити потім результати свого пошуку. Викладач повинен підготувати проведення проекту, а саме, сформулювати групи, визначити тему та часові межі проекту, знайти необхідні адреси тощо. Таким чином, відбувається активне впровадження проблемно-пошукового підходу, студенти вчаться опрацьовувати електронні джерела на іноземній мові, аналізувати та реферувати відібраний матеріал. Комунікацію електронною поштою краще за все проводити за допомогою E-mail-проектів в процесі вивчення ділового листування. Перевагою E-mail-проектів є те, що комунікація іноземною мовою відбувається з реальними партнерами. Студентам важливо, що ділові електронні листи створюються не для викладача з метою продемонструвати свої знання та отримати оцінку, а для реальних партнерів з метою передачі інформації чи обговорення актуальної проблеми. Це сприяє розширенню мовної компетенції студентів [5, 195-203].

Досвід педагогічної діяльності дає підстави стверджувати, що проблема навчання іноземної мови засобами мультимедійних технологій студентів економічного профілю має багато різних аспектів і може бути охарактеризованою як така, що не є достатньо вивченою. Їй притаманна наявність деяких протиріч. Перше протиріччя полягає між теоретичним і практичним ставленням до проблеми з боку всіх учасників навчального процесу; друге – між розумінням необхідності знання англійської мови та фактичним рівнем знань мови; третє – між розумінням необхідності використання мультимедійних засобів і технологій у викладанні англійської мови з використанням Інтернет-ресурсів і відсутністю будь-яких змін як у плануванні навчального процесу, постановці нових завдань, уточненні мети кожного рівня навчання, так і в розробці системного підходу до використання мультимедійних засобів навчання, в створенні нових, більш сучасних ефективних технологій і методів навчання. Спостереження викладачів у закладах вищої освіти за навчальним процесом на заняттях з іноземної мови дає підстави стверджувати, що застосування методу з використанням мультимедійних технологій має такі переваги: забезпечує комунікативний підхід до вивчення іноземної мови; знайомить з культурою, традиціями країни мови, що вивчається; сприяє індивідуалізації навчання; допомагає подолати мовний бар'єр; сприяє найефективнішому засвоєнню навчального матеріалу;

створює доброзичливу атмосферу на занятті. Тому, впровадження сучасних та інноваційних підходів до викладання англійської мови студентам в економічному закладі вищої освіти забезпечується використанням мультимедійних засобів навчання. Усі ці технічні засоби значно змінюють можливості викладача, роблять заняття більш насиченим і продуктивним. Так, мультимедійні проектори дають можливість матричної презентації матеріалу, яка відриває студента від друкованого тексту, від послідовного зчитування та заучування напам'ять. З'являється нова методика викладання – мультимедійна технологія. Мультимедійні засоби навчання як різновид комп'ютерних технологій обіймають традиційну статичну візуальну інформацію (текст, графіку) і динамічну інформацію (мову, музику, відео, анімацію), зумовлюючи можливість одночасного впливу на зорові і слухові органи чуття тих, хто навчається. Практика використання сучасних засобів навчання у закладах вищої освіти, а саме, програмного забезпечення, або Software (мультимедійні підручники, диски, універсальні енциклопедії, презентації, відео-, аудіоматеріали, ресурси Інтернету) та обладнання, або Hardware (комп'ютер, аудіо-, відеоапаратура, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка) показує, що значно покращується якість викладання матеріалу і ефективність його засвоєння студентами. Тому, впровадження мультимедійних технологій у навчальний процес викладання іноземної мови в економічних закладах вищої освіти значно підвищує якість презентації навчального матеріалу та ефективність його засвоєння студентами, збагачує зміст дисципліни, підвищує мотивацію до вивчення англійської мови, створює умови для більш тісної співпраці між викладачами і студентами [4, 56-84].

Аналіз практичного досвіду викладачів іноземної мови показує, що використання мультимедійних технологій навчання органічно вписується в навчальний процес. Мультимедійні технології мають безперечні переваги над іншими навчальними технологіями. Але, впровадження мультимедійних технологій навчання в навчальний процес неможливе без розробки концепцій програми мультимедійного навчання англійської мови; підготовки педагогічних кадрів відповідного рівня; створення спеціального центру мультимедійних технологій; формування нових засобів навчання та інформаційних ресурсів кафедри іноземних мов; збільшення спеціально обладнаних аудиторій з мультимедійним проектором, комп'ютером, інтерактивною дошкою, тощо.

Отже, дослідження в галузі інноваційних технологій підтверджують, що перспективним напрямком роботи в системі сучасного навчання іноземних мов є інтегрований підхід, який поєднує комплекс мультимедійних технологій з високим дидактичним потенціалом, телекомунікаційну технологію, комп'ютерне навчання іноземних мов та сучасні методи навчання іноземних мов. Це повинен бути такий навчальний процес, який буде забезпечувати розвиток комунікативних, творчих і професійних знань, потребу у самовдосконаленні, постійній самоосвіті студентів.

Як висновок, можна констатувати те, що впровадження сучасних та інноваційних підходів до викладання англійської мови в економічному закладі вищої освіти повинно відбуватися за відпрацьованою моделлю, що передбачає впровадження в навчальний процес нових мультимедійних матеріалів, створення навчальних програм, спеціальних навчальних аудиторій і розробку власних мультимедійних ресурсів, що надасть можливостей перейти від пасивного до активного способу реалізації освітньої діяльності.

Список використаної літератури

1. Джонсон Д. Методы обучения. Обучение в сотрудничестве / Д. Джонсон, Р. Джонсон, Э. Джонсон-Холубек ; [пер. с англ. З.С. Замчук]. – СПб. : Экономическая школа, 2001. – 256 с.

2.Захарченко Н.В. Педагогічні умови використання ділових ігор у підготовці майбутніх економістів: дис. канд.пед.наук: спец. 13.00.04 / Наталія Вікторівна Захарченко. – Вінниця, 2006. – 240 с.

3.Хутірський А.В. Технологія евристичного навчання / А. В. Хутірський // Нові технології. – 1998. – № 4 – С.15-19.

4.Цукерман Г.А. Інновації у світовій педагогіці / Цукерман Г. А. – Рига: "Експеримент", 1998. – 180 с.

5.Щуркова Н. Е. Нові технології виховного процесу / Щуркова Н. Е. – М., 1994. – 235 с.

Автори

Максимова Ірина Олександрівна, викладач, ХНЕУ ім.С.Кузнеця (maksymoviryna@gmail.com)

Тези доповіді надійшли 25 січня 2019 року.

Опубліковано в авторській редакції.